

Les Muntanyes Russes

Sant Vicenç de Castellet

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Zona la Farinera. 08295 SANT VICENÇ DE CASTELLET
Emplaçament Al peu del turó de Castellet, a l'inici del camí al Clot del Tufau.

Coordenades:

Latitud: 41.66329
Longitud: 1.84825
UTM Est (X): 404113
UTM Nord (Y): 4613034

Classificació

Número de fitxa 08262-17
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Paleògen
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La freqüentació humana, els abocaments industrials o la pràctica del trial són accions agressives que posen en perill la seva subsistència. A més l'extrema dificultat amb què la vegetació s'hi estableix fa que l'equilibri natural d'aquest paratge sigui d'una gran fragilitat. Seria convenient adoptar mesures de protecció de les Muntanyes Russes determinant quines serien les mesures concretes que aquest espai necessita per tal que es pugui assegurar la permanència dels seus valors naturals.

Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Institut Català del Sòl. C/ Còrsega, 289. 08008 BARCELONA
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dg., 20/06/2004 - 02:00

Descripció

Les Muntanyes Russes són una formació geològica de margues blaves que han patit l'efecte erosiu de l'aigua. Aquesta formació es troba al peu del turó de Castellet, a la banda est d'aquest, i a prop de la riera de Castellet, en una zona que té un interès natural notable però que els darrers anys s'està convertint en un polígon industrial. Té una extensió aproximada de 400 m² i un desnivell màxim de 60 metres. Aquestes margues blavenques són una singularitat característica del terme de Sant Vicenç de Castellet, i les trobem en diferents zones del terme essent les Muntanyes Russes la formació més gran en extensió i de formes més acusades degut a l'erosió. En ella es pot apreciar la sorprenent capacitat d'adaptació d'algunes espècies vegetals i líquens a un mitjà molt inhòspit i sotmès a una important oscil·lació tèrmica amb condicions d'extrema sequedat. A les parts mitjanes i altes dels turons l'absència total de sòl ha dificultat l'establiment de vegetació, tot i que determinades espècies han estat capaces de colonitzar-lo com alguns cianobacteris i diversos líquens, així com flors silvestres, com la dent de lleó (*Taraxacum officinale*). Entre les espècies arbòrees, només el pi blanc (*Pinus halepensis*) i alguns arbustos com el llentiscle (*Pistacia lentiscus*). A les parts baixes, en tractar-se d'espais ombrívols i humits a prop de la riera de Castellet, s'hi ha desenvolupat una vegetació molt més rica i diversa; trobem, a més de pi blanc, roure martinenc (*Quercus humilis*) i alguna alzina (*Quercus ilex*). El sotabosc és especialment variat i hi destaca la presència, entre d'altres, de l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*), el fals aladern de fulla estreta (*Phillyrea angustifolia*), el romaní (*Rosmarinus officinalis*), la farigola (*Thymus vulgaris*) i l'argelaga (*Genista scorpius*). En quant a les espècies faunístiques, a les parts baixes dels turons, atapeïdes de vegetació, hi ha moltes espècies d'invertebrats i petits mamífers rosegadors com l'esquirol (*Sciurus vulgaris*). Convé destacar també la importància de les Muntanyes Russes com a jaciment fòssilífer. Tot i que les troballes no han estat abundants, els exemplars que hi han aparegut són d'un valor excepcional. Destaquen algunes peces dentàries d'elasmobranquis (taurons, rajades, etc.), alguns espongiaris (*Guettardia* sp.), crustacis decàpodes, lamel·libranquis i coralls. Les Muntanyes Russes de Sant Vicenç són un paratge d'interès natural molt important i excepcional.

Observacions:

Cal destacar que el valor paisatgístic d'aquest paratge l'ha convertit des d'antic en un lloc d'esbarjo habitual per a la gent del poble. La proximitat al nucli urbà, la facilitat d'accés, el pas de la riera de Castellet a la vora i l'existència d'algunes fonts properes han transformat les Muntanyes Russes en un espai molt popular i força freqüentat en estones d'oci.

Història

El Bages forma part de la depressió Central Catalana, que és el sector oriental de la conca de l'Ebre, la regió de baixes altituds limitada pels Pirineus al nord, la cadena Costanera Catalana a l'est i la cadena Ibèrica a l'oest i al sud. Durant part del terciari, aquesta conca o depressió es va omplir de sediments procedents d'aquests relleus que la limitaven. Així doncs, a la comarca afloren sobretot roques sedimentàries d'aquell període: conglomerats, sorrenques (també anomenades gresos), lutites (margues, argil·lites i limolites), calcàries i, puntualment, evaporites (guix i sal gemma). La majoria de roques del Bages són de l'eocè superior o de començament de l'oligocè, però, sobretot prop dels rius, també trobem sediments detrítics molt més moderns, d'edat quaternària, com els que donen lloc a les graveres. Les Muntanyes Russes de Sant Vicenç de Castellet són un exemple de bad-land, terme amb que es coneix aquest tipus de formació geològica, resultat de la sedimentació de successions estratigràfiques de lutites carbonàtiques durant el període Eocè. En el cas de les Muntanyes Russes, aquestes lutites o margues blaves d'origen marí són materials sedimentaris pertanyents a la formació geològica Santa Maria. L'aparença externa d'aquestes formacions fan palès l'efecte erosiu de l'aigua de la pluja, que ha donat lloc als característics xaragalls,

pressents a diferents zones del terme de Sant Vicenç de Castellet.

Bibliografia

SANZ, D. (2001). Les Muntanyes Russes: patrimoni natural. A El Breny n° 261, juliol 2001.

[Www.iec.es/institucio/societats/ICHistoriaNatural/Bages/principal.htm](http://www.iec.es/institucio/societats/ICHistoriaNatural/Bages/principal.htm) (geologia del Bages) ABAD

GARCÍA, A. (2001). Paleotaxodonta y pteriomorphia del eoceno del margen sur de la depresión central catalana. Tesis doctoral. Universitat de Barcelona. www.tdx.cesca.es/TDX-1004102-145010.

